

Hinc nonnulli crediderunt, ex Decreto Concilii Tridentini antiquorum Canonum poenas innovantes, ordinatos sine certo titulo esse à Sacris Ordinibus suspensos, & si ministraverint, futuros irregulares.

Verum quia per citatum *Capitulum 16. De Præbendis* poena suspensionis per antiquos Canones inflicta abrogata erat; communi pene Canonistarum consensu receptum fuit, Synodum Trid. per antiquos Canones dumtaxat intellexisse eas Decretales, quæ Episcopum obligant ad ministrandum vitæ necessaria Ordinato sine titulo; de qua obligatione agitur in *Cap. 2. 4. & 16. De Præbendis, & in Cap. 36. eod. in VI.* Hancque sententiam, proposito dubio S. Congregationem Concilii interpretem amplectam esse testatur Fagnanus ad *Cap. CUM SECUNDUM APOSTOLUM De Præbendis num. 63.*

XLV. Unde cum quidam sine titulo ad Ordines promoti ministrassent; quæsitumque fuisset, an irregularitatem propterea incurrisset, respondit S. Congregatio, Oratores quidem minimè debuisse ad Sacros Ordines absque titulo sufficienti beneficii vel patrimonii promoveri; debuisseque observare, quod providè statutur Decreto *Cap. 2. Sess. 21.* Ceterum ordinatos ante felic. record. Sixti V. Constitutionem hac de re editam nequaquam propterea esse suspensos neque irregulares, tamen si susceptis Ordinibus

ministraverint; uti refert Fagnanus *ibid. num. 64.*

Constitutio Sixti V. cujus meminit S. Congregatio, incipit *Santum & salutare 40.* in Bulla R. atque in ea Clerici sine titulo sufficientis beneficii aut patrimonii ad Sacros Ordines promoti declarantur perpetuò suspensi ab executione dictorum Ordinum, & si in eis ministraverint, irregulares. Sed quoad hunc articulum postmodum Clemens VIII. hanc Constitutionem Sixti V. reduxit ad terminos Concilii Tridentini per Constitutionem quæ incipit, *Romanum Pontificem 30.* in Bull. R.

Si tamen Clericus fictis instrumentis aliisve fraudibus deceperit Episcopum ordinantem, falsum titulum supponendo & fingendo, eo casu juxta antiquos Canones Clericum suspensum fore ab executione susceptorum Ordinum; eamque poenam quoad hunc casum à Synodo Tridentina innovatam esse, multis probat Fagnanus loco citato; atque ita aliquando respondisse S. Congregationem refert *num. 68.*

XLVI. De obligatione Episcopi subministrandi Clerico sine sufficienti titulo Ordinato & egentis vitæ necessaria; & quando ejus hæredes, aut successores etiam teneantur; & quibus titulis ab hac obligatione eximi interdum possit, satis latè tractat Fagnanus ad dictum *Cap. CUM SECUNDUM APOSTOLUM*, qui, casu incidente, consuli poterit.

TITULUS X.

De Irregularitate ejusque Speciebus.

CAPUT I.

De Irregularitate in genere.

1. *Quomodo apud Veteres nota Irregularitas?*
2. *In quo precipue antiquitus fundata Irregularitas?*
3. *Multis seculis solum crimen causa fuit Irregularitatis.*
4. *Quà ratione collapsio discipline modernis Irregularitatis occasionem dederit.*
5. *Descriptio Irregularitatis.*
6. *Quare dicatur impedimentum Canonicum.*
7. *Hodie non contrahitur Irregularitas nisi in casibus in jure expressis.*
8. *Non nisi certa & determinata sunt crimina quibus Irregularitas est annexa.*
9. *Irregularitas crimini annexa, non censetur contracta nisi crimine consummato.*
10. *Irregularitas directe tantum concernit suspensionem Ordinum eorumque usum.*
11. *Antiqui Canones huic discipline occasionem dedisse videntur.*
12. *Irregularitas in quo distinguatur à Censura?*
13. *Proprium est Irregularitati, quod per poenitentiam non tollatur.*
14. *Id consonum est pristina disciplina.*
15. *Irregularitas non semper supponit culpam.*
16. *Irregularitas ferè per solam dispensationem tollitur.*
17. *Duplex species Irregularitatis.*

Verbum illud *Irregularitas* in antiquis Canonibus non occurrit, ait Franciscus Le Roy Antecessor Andevagenis in Institutionibus Juris Canonici *lib. 3. cap. 16.* sed cum regulas præscriperint, ex quibus intellegat, quinam ordinari possint, vel non, hi qui ab iis re-

gulis alieni sunt, sive qualitates in regulis præscriptas non habent, dicebantur à regula *alieni*; uti legitur in *Canonibus 17. Nicano*, ubi decernitur, quod si quis Clericus inventus fuerit usuras ex mutuo sumere, vel turpelucrum sectari, *è Clero deponatur, & sit ALIENUS à CANONE*; uti vertit Hervetus; vel ut legit Dionysius Exiguus: *Deiciatur à Clero, & ALIENUS existat à REGULA.*

Quid verò est aliud, *alienus à Canone* vel *Regula*, nisi *irregularis*, sive secundum Regulam non probatus; sed à Regula devius.

Adhæc eadem Synodus *Can. 9.* loquens de quibusdam Presbyteris sine examine ordinatis, & peccata ante ordinationem commissa consentibus ait: *Tales Regula non admittit.* Quid his verbis aliud indicat, quam Presbyteros illos esse *irregulares*; sive quod Regula eos ad Ordines non admittat; sive ex regula seu Canone excludantur.

II. Specialiter autem notandum, quod post relata verba immediate subjicit dictus *Canon 9.* *Quia quod IRREPREHENSIBILE est, Catholica defendit Ecclesia*: quali diceret, quod *irreprehensibile* est recipit ac tuevit Ecclesia.

Hinc non obscurum est, Synodum irregularitatem præcipue fundasse in præcepto Apostoli volentis ordinandum in Episcopum esse *irreprehensibilem & sine crimine.*

III. Et revera multis seculis irregularitas sive exclusio à Sacris Ordinibus, eorumque functionibus, unice verè in crimine ejusque suspensionis consistit; omnisque ille censetur *irregularis*, qui non erat *irreprehensibilis & sine crimine*; ipsumque crimen commissum irregularem constituerebat committentem; hoc est, eum à Sacris Ordinibus in perpetuum arebat, si nondum iis esset initiatus; aut si jam initiatus esset, à functionibus illorum suspendebat: adeo ut nec astra poenitentia restitueretur; atque ita revera irregularis censetur; uti infra *capite 6.* ostendetur.

IV. At cum sensum labentibus seculis disciplina circa admittendos reos alicujus criminis, præsertim occulti, non nihil fuit relaxata; persuasumque tandem fuit, crimine per poenitentiam & sacramentalem absolutionem remisso, sublatum esse impedimentum; atque ipsum reum posse libere

Pars II. Tit. X. De Irregularitate ejusque Speciebus. 437

ad Sacros Ordines promoveri, aut ad susceptorum functiones restitui, coacta fuit tandem Ecclesia, hanc libertatem ex disciplina prolapsionem progenitam restringere: nonnullaque crimina defectusque nonnullos notare, quæ per poenitentiam quidem eatenus aboleri possint, ut quis ad justitiam, & cum communibus Fidelibus usui Sacramentorum restituitur, ita tamen ut qui illis semel fuerint inquinati à Sacris Ordinibus eorumque functionibus perpetuo maneat exclusi.

Qui itaque ob hujusmodi crimen aut defectum à Sacris Ordinibus aut eorum functionibus excluduntur, hodie dicuntur *irregulares*; & simile impedimentum vocatur *irregularitas.*

V. Unde irregularitas communiter definitur, *Impedimentum canonicum acceptionem Ordinum Ecclesiasticorum, aut aliquem eorum usum directe impediens, etiam post poenitentiam.*

VI. Dicitur impedimentum *canonicum*, id est, jure Canonico seu Ecclesiastico inductum. Cum enim jam per disciplinam collapsionem eò deventum esset, ut etiam gravissimum criminum rei post actam dignam de crimine poenitentiam, & absolutionem à Sacerdote obtentam, ad Sacros Ordines promoveri, aut eorum functionibus restitui possent nullum amplius ratione criminum aut defectuum videbatur post peractam poenitentiam superesse impedimentum; visum itaque fuit, omne hujusmodi impedimentum adscribendum esse positivo Ecclesiæ Decreto; quo ipsa declarat, huic illive crimini aut defectui obnoxios *in perpetuum* à Sacris Ordinibus eorumque functionibus esse exclusos.

VII. Hinc ulterius pro regula invaluit, irregularitatem sive hujusmodi impedimentum non censeri contractum, nisi in casibus à jure expressis; quæ regula sat aperte probatur à Pontifice in *Cap. 18. de Sent. excommunicat. in VI.* ubi respondet Pontifex, quod "is qui in Ecclesia sanguinis, aut feminis effusione polluta, vel qui præsentibus majori, excommunicatione notatus scienter celebrare præsumpsit, licet in hoc temerariè agat, irregularitatis tamen laqueum, non incurrit: adducta hac expressa ratione: *Cum id non sit expressum in jure.*"

VIII. Quapropter hodie non nisi certa ac determinata sunt crimina, quæ irregularitatem pariunt; quibus nimirum jus ipsum eam expressè annectit: neque ab uno ad alterum ob ejus forsitan majorem vel æqualem gravitatem argumentum duci potest: quandoquidem juxta modernam disciplinam, crimen non pareat irregularitatem, nisi id in jure sit expressum.

IX. Hinc ulterius inferitur, quod si alicui crimini v.g. homicidio aut mutilationi annexa sit *irregularitas*, hæc contracta non censetur, nisi *re ipsa* homicidium vel mutilatio sit sequuta, tamen si adfuisset plena voluntas & exterior conatus; cujus executio etiam casu quasi fortuito fuisset expectata.

X. Dicitur fuit in descriptione, receptionem Ordinum, aut aliquem eorum usum *directè* impediens; eò quod irregularitas *primario* ac *directè* tendat ad impediendam Ordinum receptionem, vel eorum usum impediendum.

Unde cum hodie Beneficia & Ordines, eorumque functiones sint planè disparata; neque Ordo supponat Beneficium; ipsumque Beneficium sine ordinum usu haberi & retineri possit; etiam receptum est, irregularitatem, quamvis privet usu & exercitio Ordinum, non tamen privare Beneficio, nisi specialiter in jure fuerit expressum quemadmodum de homicidio per Assassinos perpetrato decernitur in *Cap. 1. De Homicidio in VI.*

XI. In antiquis quidem Canonibus, tibi de hoc impedimento agitur, tantum Ordinum & eorum usum sit mentio; at notandum quod Beneficia non censentur exclusa juxta disciplinam illius temporis: Nam re è advertit Franciscus Le Roy loco citato, cum olim Ordines & Beneficia simul

omnino conerentur, eade irregularitas ad utrumque simul etiam præcludebat actum.

Postquam ergo Beneficia ab ipsis Ordinibus separari, atque eorum provisiò ab ipsa Ordinatione sejungi cœpit; ipsaque disciplina quæ utramque confundebat jam eliet oblitterata, cœpit quoque ipsa irregularitas ad solos Ordines restringi; eò quod Canones de totis Ordinibus loquerentur: atque ita tandem receptum est contra pristinam disciplinam, quod irregulares suis Beneficiis non censentur privati; nec ab eorum functionibus suspensi, modo ab Ordinum functionibus abstineant.

XII. Deinde quia irregularitas *directè* ac primario tendit ad impediendum Ordinum susceptionem, aut eorum usum ideo species *censuræ* non reputatur. Quia licet Censura etiam impediatur Ordinum susceptionem & usum; non tamen *directè* ac *primario* ad hoc infligitur; nec directus ac primarius est hic censurarum effectus sed dumtaxat indirectus & per consequentiam. v.g. Censura impedit Ordinum functiones quatenus sunt communicatio quædam fidelium, ut *excommunicatio*: aut quatenus sunt officia quædam Ecclesiastica; hoc est à personis Ecclesiasticis exercenda, ut *suspensio*: aut quatenus sunt usus Sacramentorum, ut *interdictum*: at sola irregularitas *directè* eas impedit quatenus specialiter spectant ad exercitium Ordinum.

XIII. Denique dicitur in descriptione irregularitatis, *etiam post poenitentiam*; quia proprium est irregularitati, etiam ex crimine contracta, quod crimine per poenitentiam remisso, nihilominus maneat irregularitas, impediens Ordinum susceptionem aut eorum usum.

XIV. Id conforme est pristinae disciplinae. Licet enim crederent Patres, graviora quoque crimina per poenitentiam deleri; atque post remissionem peccatores ad justitiam redire, & sine crimine esse; nequaquam tamen credebant, eos qui hujusmodi crimina commiserant, mox à peracta poenitentia & obtenta reconciliatione, dici posse *irreprehensibiles & sine crimine* ad sensum Apostoli requirentis ut Ordinandus in Episcopum sit *irreprehensibilis & sine crimine.*

Quod ergo irregularitas maneat, etiam postquam crimina ex quibus hæc orta est, per poenitentiam sunt deleta; atque ipse reus ratione commissorum criminum impediatur ad sacros Ordines ascendere, aut in illis ministrare, pristinae disciplinae reliquias sunt, uti infra *cap. 6.* latius ostendetur.

XV. Neque tantum ob crimina incurritur irregularitas; sed & ob defectus quosdam tum corporis tum mentis ea contrahitur; licet hi defectus ex nulla culpa contracti sint, neque ullam in subiecto culpam arguant: eò quod defectus illi vel naturale impedimentum Ordinum executioni ponant, vel aliquam indecentiam annexam habeant, ob quam Ecclesia non judicat passim hujusmodi defectuosos ad Ecclesiastica Ministeria admittendos.

XVI. Sive autem ex defectu, sive ex crimine oriatur irregularitas, semper parit impedimentum ad Ordines suscipiendos, aut in susceptis ministrandum; neque illud impedimentum per poenitentiam, sed non nisi per dispensationem ordinariè & propriè tollitur.

XVII. Duplex igitur est irregularitas, altera ex defectu, altera ex crimine orta; & utraque varias sub se species complectens: præcipuas magisque hodie usitatas dumtaxat proponam, ac primum quæ ex defectu, dein quæ ex crimine oriuntur.

CAPUT II.

De Irregularitate ex Bigamia.

1. *Apostolus vult Episcopum & Diaconum esse unius uxoris virum.*
2. *Quis sit sensus Apostoli?*

3. *Quare*